

Kasvatustieteellisen tiedekunnan ohjausmallin kuvaus

Tiedekunnan/koulutusohjelman opiskelijoiden ohjausta koskevat linjaukset	1
Ohjauksen yliopistotason periaatteet rehtorin päätöksessä ja kehittämistavoitteet strategiassa	1
Ohjauksen tavoitteet kasvatustieteellisessä tiedekunnassa	2
Ohjauksen vastuut, keskinäinen työnjako ja yhteistyö.....	2
Koulutusohjelman johtoryhmän vastuut	2
Ohjaavan opettajan vastuut.....	3
Opetus- ja opiskelijapalveluiden vastuut.....	3
Yhteisten opiskelijapalveluiden sekä erityisohjaajien eli opintopsykologien, opinto-ohjaajien ja uraohjaajien vastuut	4
Opiskelijatuutoreiden vastuut	4
Ohjattavan opiskelijan vastuut	5
Ohjauksen toimijoiden välinen yhteistyö	5
HOPS-ohjauksen käytännön toteutus.....	6

Tiedekunnan/koulutusohjelman opiskelijoiden ohjausta koskevat linjaukset

Ohjauksen yliopistotason periaatteet rehtorin päätöksessä ja kehittämistavoitteet strategiassa

Yliopistotason linjaukset opiskelijoiden ohjauksesta ja opintojen etenemisestä tehtiin vuonna 2017 ja ne astuivat voimaan kandi- ja maisterikoulutuksen osalta 1.1.2021 ja tohtorikoulutuksen osalta 1.8.2021. Rehtorin päätös RP801/2017 *Linjaukset opintojen ohjauksesta ja opintojen etenemisen seurannasta Helsingin yliopistossa* on [luettavissa kokonaisuudessaan Flammassa](#).

Rehtorin päätös antaa yleiset raamit koulutusohjelmien ja tiedekuntien ohjausmalleille sekä takaa kaikkien opiskelijoiden ja tohtorikoulutettavien oikeuden saada ohjausta.

Tässä ohjeessa kuvataan kasvatustieteellisen tiedekunnan kandi- ja maisteriohjelmien yhteiset linjaukset ja yleiset tavoitteet opintojen ohjaukselle. Ohjeen tavoitteena on tukea tiedekunnan kandi- ja maisteriohjelmissa opintojen ohjauksessa sekä selkiyttää ja kehittää ohjauksen kokonaisuutta kuvaamalla ohjausmalli ja ohjausvastuut. Koulutusohjelma ja opintosuuntaohjelmat kuvataan opiskelijan ohjeisiin ja opetustyön ohjeisiin. Ohjausmallin avulla pyritään varmistamaan, että jokainen opiskelija saa

ohjausta ja tietää keneen ottaa yhteyttä erilaisissa opintoihin liittyvissä kysymyksissä. Ohjausmalli koskee tiedekunnan tutkinto-opiskelijoita. Erillisellä opinto-oikeudella opiskelevat voivat saada apua opintojen suunnitteluun opetus- ja opiskelijapalveluilta.

Opiskelijoiden ohjausta toteutetaan usealla tavalla: erilaisilla infotilaisuuksilla (orientaatioviikko, sivuaineinfo, opintosuuntien omat infot), opettajatuutorinnilla sekä opiskelijapalveluiden tarjoamalla neuvonnalla sähköpostitse, puhelimitse ja erikseen varattavissa olevilla tapaamisilla.

Opetus- ja tutkimushenkilökunnan vastuulla on antaa ohjausta liittyen opintojen ja tieteenalojen sisältöön. Kasvatustieteellisessä tiedekunnassa annetaan monenlaista ohjausta opintojen suunnitteluun, opetusharjoitteluun ja opinnäytteisiin liittyen. Tässä dokumentissa ohjauksella tarkoitetaan opiskelijan oppimisprosessin ja asiantuntijaksi kasvun tukemista eikä käsitellä opinnäytetyön ohjausprosessia tai harjoitteluiden ohjaamista.

Ohjauksen tavoitteet kasvatustieteellisessä tiedekunnassa

Opiskelijalla on oikeus saada ohjausta, joka tukee oppimista, ammatillisen identiteetin rakentumista ja asiantuntijaksi kasvamista. Hyvä ohjaus perustuu kunnioittavaan kohtaamiseen ja rakentavaan vuorovaikutukseen. Ohjaus tukee opiskelijan opintojen etenemistä tavoiteajassa. Ohjauksessa korostuu yhteistoiminta ja opiskelijan oman toimijuuden vahvistaminen.

Ohjauksen yleiset tavoitteet tiedekunnassa:

1. Opintojen sujumisen ja etenemisen tukeminen
2. Opiskelijan itseohjautuvuuden ja asiantuntijaksi kasvamisen tukeminen
3. Opiskelijan integroiminen tiedekuntaan ja laajemmin yliopistoyhteisöön
4. Opiskelijan ammatillisen identiteetin ja omien kiinnostusten tukeminen

Kasvatustieteellisen tiedekunnanopiskelijoille on luotu ohjauspolut opintosuunnittain ja poluilla näkyvät tarjottavat ohjauspalvelut ja niiden tarjoajat opintojen eri vaiheissa.

Ohjauksen vastuut, keskinäinen työnjako ja yhteistyö

Koulutusohjelman johtoryhmän vastuut

Rehtorin päätöksen mukaan koulutusohjelman johtoryhmä vastaa opiskelijoiden ohjauksen organisoinnista. Johtoryhmä vastaa, että jokaiselle opiskelijalle nimetään opettajatuutori tai opettajaryhmä, joka vastaa opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan (HOPS) liittyvästä

ohjauksesta ja ammatillisen kasvun tukemisesta. Käytännössä johtoryhmät ovat antaneet opintosuunnille huolehdittavaksi, että jokaisella opiskelijalla on ohjaava opettaja/ opettajatuutori.

Koulutusohjelmien johtoryhmät seuraavat opintojen etenemistä vuosittain sekä tutkintojen että tutkielmien määriä tarkastelemalla ja päättää toimenpiteistä, joilla tuetaan opiskelijoiden opintojen etenemistä tavoiteaikataulussa. Valmistuneiden maisterintutkielmien määrää seurataan jokaisessa maisteriohjelman johtoryhmässä. Opetus- ja opiskelijapalvelut toimittavat opettajatuutoreille 3. periodin lopussa tiedot ohjattavan ryhmän 1. vuoden opiskelijoiden etenemisestä.

Johtoryhmä seuraa opintojen ohjauksen toimivuutta ja kehittämistä vuosiseurannan yhteydessä esim. HowULearn -kyselyiden ja Oodikoneen tietojen pohjalta. Tiedot kerää ja esittelee johtoryhmille pedagoginen yliopistonlehtori.

Ohjaavan opettajan vastuut

Opintosuunnan opettajatuutorin ensisijaisena tehtävänä on tukea opiskelijoiden ryhmäytymistä, kiinnittymistä opintoihin, hyvinvointia ja kasvatustieteellisen asiantuntijuuden kasvua. Opettajatuutorin tulisi olla helposti lähestyttävä ja tavoitettavissa. Opettajatuutorin vastuisiin kuuluu:

- HOPS:n laadinnan ohjeistus tuutorryhmissä
- Opintojen seuranta opintopistekertymätiedon avulla 1. lukuvuoden 4. periodissa ja alle 15 op suorittaneiden opiskelijoiden kontaktointi.
- Olla opiskelijoiden tavoitettavissa sekä kertoa miten ja milloin häneen voi olla yhteydessä.
- Oman koulutusalan tuntemus ja siihen liittyvä neuvonta ja kurssisisältöjen tuntemus.
- Opiskelijoiden moninaisuuden ja mahdollisten erityisten tarpeiden huomioiminen ohjauksessa

Kasvatustieteellisen tiedekunnan opettajatuutorinnin yhteisenä tavoitteena on:

1. Tukea ammatillista kehittymistä
2. Tukea opintojen suorittamista ja valmistumista tavoiteajassa.

Lisäksi jokaisella opintosuunnalla on omat tarkennetut tavoitteensa ja toimintatapansa, jotka on kuvattu opintoni- ja opetustyön ohjeet -palveluissa.

Opetus- ja opiskelijapalveluiden vastuut

Opetus- ja opiskelijapalvelut antavat neuvontaa, joka liittyy opintojen rakenteisiin, opiskeluoikeuksiin, kelpoisuuksiin, opintojen suunnitteluun (ajoitus), opintoaikoihin, Sisun käyttöön ja hyväksilukuihin. Lähipalvelut ovat myös ensikontakti yksilöllisiä järjestelyitä tarvitseville. Siltavuoren lähipalvelut

neuvovat kasvatustieteellisen tiedekunnan opinnoista ja muut lähipalvelut vastaavat omien vastuutiedekuntiansa tarjoamien opintojen neuvonnasta (valinnaiset opinnot). Kaisatalon opiskelijaneuvonta antaa sellaista neuvontaa, joka on yleistettävissä kaikille Helsingin yliopiston opiskelijoille, kuten opintososiaaliset edut ja lukuvuosi-ilmoittautuminen. Lisäksi opiskelijoille on tarjolla opintopsykologien palvelut, uraneuvonnan palvelut ja kansainvälisten koulutusyhteistyön palvelut (opiskelijavaihto ja JOO-opinnot).

Kasvatustieteellisessä tiedekunnassa neuvontaa antavat opintoneuvojat ja koulutussuunnittelijat. Neuvontaa saa sähköpostitse, kasvokkain ja puhelimitse. Sähköpostitse neuvonta tapahtuu palveluosoitteen siltavuori-student@helsinki.fi kautta. Tiedekunnan puhelinpalvelu on auki ruuhka-aikoihin painottuen syyslukukauden alussa ja lopussa sekä kevätlukukauden lopussa, jolloin opiskelijalla on mahdollista soittaa ilman ajanvarausta opintoja koskeissa yleisissä kysymyksissä. Henkilökohtaiseen neuvontaan on mahdollista varata aika Vihta-järjestelmän kautta. Aikoja on tarjolla opintosuuntakohtaisesti yleiseen neuvontaan (opintoneuvoja) ja syventävään neuvontaan, sekä keskeytyneiden opintojen neuvontaan (koulutussuunnittelija). Yleisellä neuvonnalla tarkoitetaan yleistä opintoihin liittyvää neuvontaa, kuten tutkinnon rakenteeseen tai opintojen ajoittamiseen liittyvää neuvontaa. Syventävää neuvontaa annetaan tilanteissa, joissa opiskelu ja opintojen suorittaminen jollain tavoin poikkeavassa tilanteessa (pitkä opiskeluaika, erityistarpeet, osa tutkinnosta suoritettu muualla, tauot opiskelussa jne).

Orientaatioviikolla uusi opiskelija saa perusvälineet opintojen suunnitteluun ja järjestelmiin erilaisissa infotilaisuuksissa ja työpajoissa. Opintojen aikana Siltavuoren opetus- ja opiskelijapalvelut järjestävät valinnaisten opintojen infon, jossa kerrotaan sekä yleisesti valinnaisten opintojen periaatteista ja hakeutumisesta että tiedekunnan valinnaisten opintojen tarjonnasta. Lisäksi opintojen aikana on tarjolla harjoitteluinfoja yms. Näiden sisällöistä vastaavat ko. aihealueiden vastuupettajat tai kyseisen aihealueen vastuuhenkilöt Siltavuoren opiskelijapalveluissa.

Yhteisten opiskelijapalveluiden sekä erityisohjaajien eli opintopsykologien, opinto-ohjaajien ja uraohjaajien vastuut

Yhteisen dokumentin mukaisesti

Opiskelijatuutoreiden vastuut

Kasvatustieteellisessä tiedekunnassa valitaan vuosittain opiskelijatuutorit opintosuuntakohtaisesti uusille opiskelijoille. Opintosuunnan koosta riippuen, opiskelijatuutorryhmiä voi olla yksi tai useampia. Opiskelijatuutorin vastuulla on opiskelijoiden ryhmäyttäminen, vertaistuki opintojen alussa, auttaa uusia opiskelijoita integroitumaan opiskelija- ja yliopistoyhteisöön sekä tutustuttaa ainejärjestöön, opiskelun käytäntöihin opastaminen, kirjaston ja kampuksen tiloihin sekä palveluihin tutustuttaminen. Opiskelijatuutori tekee yhteistyötä oman opintosuunnan opettajatuutorin/opettajatuutoreiden kanssa. Opiskelijatuutori osaa ohjata uuden opiskelijan kysymyksissään joko lähipalveluiden tai yhteisten palveluiden puoleen tai opettajatuutorin ohjaukseen.

Ohjattavan opiskelijan vastuut

Opiskelija vastaa opinnoistaan ja niihin sitoutumisesta ja seuraa aktiivisesti niihin liittyvää tiedotusta.

Opintojensa alkaessa opiskelijan on tärkeä osallistua orientaatioviikon tilaisuuksiin: Opiskelija saa orientaatioviikolla tietoa opinnoista ja opintojen suunnittelusta. Myös opiskelijatuutorit järjestävät omia tapahtumiaan orientaatioviikolla. Opiskelijan kannattaakin varata koko orientaatioviikko tuutoritapaamisiin ja muiden opiskeluasioiden järjestelyihin. Perusopintopolusta poikkeaville opiskelijoille (esim. toisista yliopistoista siirtyvät, maisterihaussa hyväksytyt) voi olla myös omia infotilaisuuksiaan jo ennen orientoivaa viikkoa, joihin on tärkeä osallistua.

Jokainen opiskelija laatii opintojensa alussa Sisuun oman henkilökohtaisen opintosuunnitelman, joka sisältää opintojen ajoituksen, ja jota opiskelijan tulee päivittää ja pitää ajan tasalla opintojen aikana. Opintosuunnitelma laaditaan orientoivalla viikolla. Opiskelijan ohjeista löytyvät kattavat ohjeet opintosuunnitelman päivittämiseen. Tarvittaessa opiskelijan tulee hakea neuvontaa ja ohjausta opintosuunnitelmansa päivittämiseen opiskelijapalveluista (ajanvarauksellinen neuvonta / sähköposti) saadakseen apua ja tukea jo hyvissä ajoin opintojensa aikana, silloin kun opintosuunnitelman päivittämisen tarve ilmenee. Sujuvan valmistumisvaiheen edellytyksenä on, että Sisun opintosuunnitelma on rakenteeltaan kunnossa, ja että se sisältää ne opinnot, jotka tulevat tutkintoon.

Opiskelijan vastuulla on osallistua opettajatuutorin järjestämiin ohjaustapaamisiin ja opintojaan koskeviin infotilaisuuksiin. Opiskelijan tulee seurata säännöllisesti Opiskelu-palvelun tiedotteita saadakseen ajankohtaista tietoa opintoasioista. Nämä tukevat opintojen sujuvuutta ja opintoihin kiinnittymistä. Kaikki uudet opiskelijat liitetään tiedekunnan opiskelijoiden sähköpostilistalle, ja opiskelijan suositellaan liittyvän myös opintosuuntakohtaiselle sähköpostilistalle. Listojen kautta opiskelija saa myös tiedon Opiskelu-palvelun tiedotteista. Opiskelijan vastuulla on ottaa itsenäisesti selvää opintoasioista, mm. Opiskelijan ohjeista ja Sisu -opintotietojärjestelmästä. Opiskelijan toivotaan kuitenkin tarvittaessa kääntyvän Opiskelijapalveluiden puoleen varaamalla ajan opintoneuvontaan tai sähköpostitse, mikäli opintojen suunnittelussa tai muissa opintoasioissa ilmenee siihen tarvetta.

Opiskelijoiden odotetaan käyttävän yliopiston tarjoamia sähköisiä järjestelmiä ja olevan tavoitettavissa yliopiston sähköpostiosoitteestaan kohtuullisessa ajassa periodien aikana. Opiskelijaa pyritään tavoittamaan tarvittaessa opintojaan koskevissa asioissa sähköpostitse ja kiireellisissä asioissa puhelimitse.

Opiskelijan vastuulla on ilmoittaa, jos ei pääse osallistumaan opettajatuutorin tai Opetus- ja opiskelijapalveluiden ohjaustapaamisiin. Mikäli opiskelija ei pääse osallistumaan opintojensa aikaisiin infotilaisuuksiin, on opiskelijan vastuulla perehtyä tilaisuudessa käsiteltyihin asioihin ensisijaisesti Opiskelijan ohjeet -sivustolta.

Ohjauksen toimijoiden välinen yhteistyö

Koulutussuunnittelija kouluttaa opiskelijatuutorit ja opettajatuutorit opintosuuntakohtaisiin asioihin. Koulutussuunnittelijat voivat myös osallistua opettajatuutoroinnin tapaamisiin, joissa ohjeistetaan opintosuunnitelmien tekoa. Koulutussuunnittelijoilla on tapaaminen opettajatuutoreiden kanssa ennen orientaatioviikkoa, missä käydään läpi opintosuunnan asiat ja erityisohjauspalvelut.

Lähipalvelut ohjaavat opiskelijan tarvittaessa erityisohjauspalveluiden piiriin. Lähipalveluissa on nimetyt esteettömyysyhdyshenkilöt.

HOPS-ohjauksen käytännön toteutus

Opintosuunnat ovat päättäneet, missä opintojaksossa kandidaatin tutkinnossa HOPS-ohjausta annetaan ja opiskelijan HOPS tarkistetaan. Opettajatuutori ohjeistaa HOPSin laadinnassa kandidaatin tutkinnon 1. lukuvuoden 1. periodin aikana sekä maisterin tutkinnon 1. lukuvuonna.

Opettajatuutori päättää järjestetäänkö tapaamiset yksilö- vai ryhmätapaamisina.

Opettaja ottaa yhteyttä ensimmäisen vuoden ohjattaviin opiskelijoihin heti opintojen alettua ja sopii tapaamisesta. Opiskelija voi olla myös myöhemmin yhteydessä opettajatuutoriin opettajatuutorin kanssa sovitulla tavalla.

Opiskelija tekee Sisussa opintosuunnitelman ensimmäisen opiskeluvuoden alussa ja säännöllisesti päivittää suunnitelmaansa tarpeen mukaan. Osassa opintosuunnissa on käytössä Moodle uusille opiskelijoille tueksi.

Opintojen edistymisen seuranta opintopistekertymän avulla 1. lukuvuoden 4. periodissa. Opintosuunnan koulutussuunnittelija toimittaa opettajatuutoreille kunkin opiskelijan opintopistekertymät keväällä ennen ensimmäisen vuoden viimeistä tapaamista. Opettajatuutori kontaktoi alle 15 op suorittaneet opiskelijat.

Opintosuunnissa valitaan opettajatuutorit vuosittain ja opettajatuutorointiin varatut tunnit merkitään opetuksen koontiin. Opintosuunnan koulutussuunnittelija jakaa uudet opiskelijat opettajatuutoreille ohjausryhmiin Sisussa. Suoraan maisteriohjelmaan hyväksytyt opiskelijat sijoitetaan opintosuunnasta riippuen omaan tuutoriryhmään tai samoihin tuutoriryhmiin kandiohjelmassa aloittavien opiskelijoiden kanssa.

Suosituksena, että 1. vuoden opettajatuutori jatkaa koko tutkinnon ajan ja että tuutoriryhmät ovat 20 opiskelijaa/ryhmä.

Tiedekunnassa toimii opettajatuutorverkosto, jossa on edustettuna kaikki kandi- ja maisteriohjelman opintosuunnat ja sen tehtävänä on kehittää opettajatuutorointia. Opettajatuutorverkoston opintosuuntien vastuuhenkilöt päätetään vuosittain ja he valitsevat puheenjohtajan.

Opettajatuutorverkoston puheenjohtaja, OPAn hallinnollinen asiantuntija (koulutussuunnittelija) yhdessä opettajatuutorverkoston kanssa suunnittelevat vuosittaisen opettajatuutorkoulutuksen.

Opettajatuutorverkoston puheenjohtaja yhdessä OPAn hallinnollisen asiantuntijan kanssa järjestävät koulutuksen opettajatuutoreille syksyisin ennen syyslukukauden alkua.

